

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, АЛГОРИТМИ ТА ПРИЙОМИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ

Навчання ділового стилю мовлення іноземних громадян в умовах діджиталізації освіти

Абрамова І.Г.

*к. філол. н., доц., доц. кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна
e-mail: abramova.g.inna@gmail.com*

Суттєві зміни в освітньому процесі (пандемія COVID-19, повномасштабне вторгнення країни-агресора в Україну) трансформували організацію навчання у закладах вищої освіти. Особливо така реорганізація позначилась на роботі з іноземними студентами, які змушені були повернутися до рідних країн.

Перехід на дистанційну форму навчання з використанням сучасних цифрових технологій відкрив нові можливості для іноземних громадян у вивченні української мови як іноземної. Викладачі кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету намагаються створити сучасне інформаційно-цифрове навчальне середовище, використовуючи різноманітні медіаресурси, які спонукають і мотивують іноземців до навчання. Тому важливим завданням на етапі мовної підготовки на сьогодні є діджиталізація освітнього процесу, яка сприяє розвитку пізнавального інтересу іноземних громадян у їхній навчально-професійній діяльності.

Діджиталізація підвищує ефективність навчального процесу, оскільки застосування різноманітних цифрових технологій допомагає іноземним студентам опанувати українську мову для ділового спілкування. Слушним є твердження Н. Марчук: «діджиталізація – головний тренд сучасності, що радикальним чином вносить зміни та свого роду керує розвитком усіх сфер суспільного життя» [4].

Цифрова трансформація освіти забезпечує шляхи та організацію сучасного процесу педагогіки партнерства між учнями та вчителями, викладачами та студентами, педагогами та батьками, що особливо важливо в теперішніх умовах, коли має місце дистанційне навчання [4]. Умови сучасного життя диктують свої правила, в яких до учасників навчального процесу ставиться завдання забезпечити такий розвиток логічного мислення та сформувати таке ядро базових, необхідних вмінь (зокрема базових знань щодо користування інформаційними технологіями), які будуть фундаментом і спростять в майбутньому процес оволодіння новими аналітичними знаннями і скоротять час оброблення та освоєння інформації за допомогою різноманітних digital -інструментів і засобів [4].

На думку І. Бербенюк, «діджиталізація стає головним трендом сучасності та радикальним чином перетворює сутнісні характеристики процесів усіх сфер суспільного життя. Сьогодні вже неможливо закладу освіти залишатися осторонь цифрової трансформації. Новітні технології стали невід'ємною частиною нашого повсякденного буття... Діджиталізація являє собою усвідомлений підхід докорінного перетворення будь-яких процесів на основі використання цифрових технологій. Ефективність реалізації розвитку сучасної особистості передбачає оновлення способів взаємодії з використанням можливостей цифрових технологій» [1].

Розглянемо процес діджиталізації навчання на прикладі вивчення ділового стилю мовлення на заняттях з української мови як іноземної болгарськими студентами, які опановують спеціальність «Фармація,

промислова фармація» на кафедрі мовної та загальнотеоретичної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Застосування різноманітних цифрових технологій на заняттях допомагає іноземцям оволодіти лексикою і синтаксичними конструкціями, необхідними для ділового та професійного спілкування.

За допомогою використання новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій, зокрема платформ Kahoot, Learning Apps, сервісу Canva, програми Forms у Microsoft Teams та ін. іноземці навчаються користуватися всіма видами мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письма), забезпечуючи оволодіння термінологією ділового спілкування.

Навчання ділового стилю мовлення іноземних студентів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» Запорізького державного медико-фармацевтичного університету відбувається на онлайн-платформі Microsoft Teams. Фахові тексти з питань біохімії, мікробіології, вірусології, імунології допомагають іноземцям опанувати навчальний матеріал, забезпечуючи оволодіння термінологією ділового професійного спрямування.

Для опрацювання теоретичного матеріалу на заняттях з української мови як іноземної доцільно використовувати онлайн-сервіс Canva. Студентам пропонуються цікаві презентації з використанням лексико-граматичних конструкцій, наприклад: розрізняти що? (О 4), де? (О 6), за чим? (О 5); відносити що? (О 4), до чого? (О 2); поділяти що? (О 4), на що? (О4), за чим? (О 5). Такі презентації урізноманітнюють процес вивчення матеріалу, розвивають в іноземців креативне мислення. Презентації з лексико-граматичними конструкціями вираження суб'єктно-об'єктних відносин у сервісі Canva допомагають іноземним громадянам краще зрозуміти тексти, відтворити їх у діловій бесіді.

Навчальною, пізнавальною і водночас розважальною інтернет платформою для іноземців є Learning Apps. Цей сервіс дозволяє викладачу розробити різноманітні інтерактивні завдання в ігровій формі. Такі вправи

прискорюють процес вивчення навчального матеріалу, тому такі види робіт імпонують сучасним студентам.

Працюючи з текстом «Формені елементи крові» у Learning Apps іноземці ретельно вивчають функції еритроцитів, лейкоцитів і тромбоцитів. Прочитавши наданий текст, студенти переходять до ігрового завдання, яке полягає у тому, що їм треба впорядкувати твердження до кожного елементу крові. Наступною ігровою вправою є правильне визначення розміру, кількості у крові, тривалості життя, функцій, утворення й руйнування кожного форменого елементу крові.

Використання ігрових онлайн-платформ Kahoot, Learning Apps та ін. на заняттях з української мови як іноземної мотивують іноземних студентів до навчання, дозволяють вирішувати різноманітні завдання в їх навчально-професійній діяльності.

Запропоновані тексти є джерелом фахової, ділової інформації, підібрані з метою забезпечення розвитку комунікативних компетенцій іноземців у навчально-професійній сфері спілкування, тобто діловому стилю мовлення: «Віруси», «Ендокринна система», «Загальна характеристика галогенів», «Обмін речовин та енергії в організмі людини», «Формені елементи крові», «Ферменти», «Природні джерела вуглеводнів», «Асиміляція» [3]; «Склад клітини», «Загальна характеристика дихальної системи», «Залози внутрішньої секреції», «Нежить» [2].

Використовуючи ігрову онлайн-платформу Kahoot, іноземні студенти опрацьовують науковий текст «Віруси». Після прочитання тексту вони відповідають на питання гри-вікторини, яка складається із завдань різного рівня, надаються запитання і чотири варіанти відповідей. Наприклад, на питання «Що таке віруси?» студентам пропонуються такі варіанти відповідей: а) організми, що складаються всього з однієї клітини; б) організми, які мають клітинну будову; в) організми, які не мають клітинної будови; г) сукупність клітин.

Далі Kahoot пропонує іноземним студентам завдання, яке складається із запитання і варіантами відповідей («правда» або «неправда»). Все це здійснюється у реальному часі. Ігрові інноваційні технології розкривають творчий потенціал іноземних громадян, сприяють розвитку комунікативних навичок і вмінь, необхідних у майбутній професійній діяльності. Отже, ігрове середовище з яскравою візуалізацією зацікавлює іноземців, допомагає краще засвоїти навчальний матеріал.

Завдяки цифровим технологіям, які застосовуються на кафедрі мовної та загальнотеоретичної підготовки медико-фармацевтичного закладу вищої освіти, іноземні студенти навчаються читати, перекладати тексти зі свого фаху, розвивають навички монологічного й діалогічного мовлення на навчально-професійну тематику.

Варто зазначити, що використання онлайн-платформ допомагає іноземцям зрозуміти науковий текст. Крім того, складання номінативного і питального планів до наукового тексту, дає можливість студентам його відтворити, переказати.

Підсумковий контроль на заняттях з української мови як іноземної також відбувається з використанням цифрових технологій: у формі тестування на платформі Microsoft Teams у програмі Forms. Студентам пропонуються тестові запитання та декілька варіантів відповідей. Варто відзначити, що підсумковий контроль передбачає перевірку засвоєння мовних знань, лексико-граматичних конструкцій ділового стилю мовлення та лексико-граматичного матеріалу предметів за фахом (мікробіологія, біохімія, вірусологія, імунологія).

Отже, навчання ділового стилю мовлення іноземних громадян на кафедрі мовної та загальнотеоретичної підготовки ЗДМФУ відбувається з використанням інноваційних технологій, які допомагають сформувати комунікативні, професійні компетенції іноземців. Викладачі й надалі вдосконалюватимуть знання з опанування цифрових технологій в умовах

діджиталізації освіти, з подальшим залученням їх у навчальний процес з іноземними студентами.

Література:

1. Бербенюк І. Діджиталізація освіти – компетенції XXI століття. URL : <https://vseosvita.ua/library/embed/01006n5f-7a71.docx.html>
2. Васецька Л. Українська мова як іноземна. Функціональна граматики : посібник для студентів – іноземних громадян закладів вищої освіти охорони здоров'я / Л. Васецька, О. Сидоренко, Т. Алексєнко. – 2-е вид., доповн. і переробл. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2024. 207 с.
3. Васецька Л., Манаєва Г., Чорна Ю., Гайдук Л. Українська мова як іноземна. Науковий стиль мовлення : у 2-ч. Ч. 2 : практикум для слухачів – іноземних громадян довузівського етапу підготовки. Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. 129 с.
4. Марчук Н. Діджиталізація навчального процесу у закладах вищої освіти. URL : <https://uasymp.promonograph.org/index.php/sua/issue/view/sua21-02/sua21-02>.

Эффективное использование искусственного интеллекта

при обучении языку

Айтбаева Б.М.

*проф. кафедры языковой и общеобразовательной подготовки иностранцев
Казахский национальный университет имени аль-Фараби
Казахстан, Алматы
e-mail: beibarys@mail.ru*

Казмагамбетова А.С.

*ст.преп. кафедры языковой и общеобразовательной подготовки иностранцев
Казахский национальный университет имени аль-Фараби
Казахстан, Алматы*

С развитием технологий искусственный интеллект (ИИ) становится все более популярным инструментом в сфере образования, особенно в изучении языков. Использование ИИ в обучении языкам открывает новые горизонты для студентов и преподавателей, делая процесс обучения более интерактивным, адаптивным и персонализированным. В данной статье рассмотрим основные аспекты эффективного применения ИИ в языковом обучении.